

Elâzığ Mebusu Mehmet Şevki Yazman'ın, Askerî öğrencilerden başarı gösteremiyenler hakkındaki 5401 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin tadili hakkında kanun teklifi ve Millî Müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/226)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisiğine

Askerî öğrencilerden başarı gösteremiyenler hakkında 30 Mayıs 1949 tarih ve 5401 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin tadiline dair kanun teklifi ile esbabı mucibesi ilişik olarak sunulmuştur. Gerekli muamelenin ifasını saygılarımla rica ederim.

Elâzığ Mebusu
M. Ş. Yazman

ESBABI MUCİBE

Askerî öğrencilerden başarı gösteremiyenler hakkındaki 5401 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinde «sağlık sebepleri dışında okullarla yüksek öğrenim kurullarından çıkarılan öğrencilere devlet tarafından yapılan bilûmum masrafların faizi ile birlikte mukavelesi gereğince ödetilir.» hükmü mevcuttur. Bu hüküm gereğince okul ve kurum yönetmeliklerine derste başarı gösteremiyenlerin ilgisi kesilerek serbest bırakmak ve devletçe yapılan masraflar, kendilerinden veya kefillerinden tahsil edilmektedir. Bu hükmün isdarındaki gaye subay ve astsubay olmak üzere askerî okullarda başarısızlık göstererek subay ve astsubay olmyanlara devletçe yapılan masrafların tazmin ettirilmesini temin etmektedir.

Ancak dersten başarı gösteremedikleri için okul veya kurumların yönetmeliklerine göre ilişkileri kesilenlerden bir kısmı bilâhara sivil okulda imtihan vererek gerekli diplomayı alıp Harb Okuluna veya diğer yüksek okullara yahut daha küçük kademedeki okullara girmekte ve subay veya astsubay olarak orduya dâhil olmaktadır.

Bu gibiler subay veya astsubay olarak orduya dâhil olduklarında mecburi hizmet yükledikleri gibi diğer ordu mensupları ile aynı mükellefiyetlere tâbi tutulmaktadır. Kanunda bu durumda olanlar hakkında sarih bir hüküm bulunmaması sebebiyle tatbikatta bu şekilde subay ve astsubay olanlara da evvelece okudukları okullarda devletçe yapılan masrafların tazmini cihetine gidilmektedir. Halbuki vâzı kanun okullarda derste başarı gösteremiyenlerden tazminat alınmasını terviçetmesinin sebebi bu gibilerin subay veya astsubay olmamalarıdır. Bu gibiler bilâhara subay veya astsubay olarak orduya dâhil oldukları halde kendilerinden tazminat alınması hakkaniyet esaslarına ve vâzı kanunun maksadına aykırıdır. Nitekim 5401 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) fıkrasının son cümlesine «dersten başarı gösteremiyenlerden serbest bırakılanların devlete olan borçları yedek subaylık vazifelerinin ikmaline kadar tehir olunur.» hükmü yer almıştır. Dersten başarı gösteremediklerinden okullardan çıkarılarak serbest bırakılanların devlete olan borçları yedek subaylık hizmetlerinin sonuna tehir edildiği halde muvazzaf subay ve astsubay olarak orduya dâhil olanlardan tazminat istenmesi kanunun ruh ve mânasına uygun olmayacağı gibi hak ve adalet esasları ile de kabili telif olmadığından yukarıda arz edilen durumda olanlardan tazminat alınmamasını temin için bağlı teklif birlikte sunulmuştur.

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

Esas No. 2/226

Karar No. 14

1 . II . 1956

Yüksek Reisliğe

Elâzığ Mebusu Mehmet Şevki Yazman'ın, askerî öğrencilerden başarı gösteremiyenler hakkındaki 5401 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin tadili hakkında kanun teklifi, ilgili vekâlet temsilcilerinin iştirakiyle, encümenimizde tetkik ve müzakere olundu :

Teklif sahibinin izahatı muvacehesinde hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle tasarrufların aynen kabulüne mevcudun ittifakiyle karar verildi.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi

buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Millî Müdafaa En. Reisi

M. M.

Trabzon

Elâzığ

S. Orberk

M. Ş. Yazman

Kâtip

Erzincan

Edirne

İstanbul

M. R. Sanalan

K. Yaşınkalaç

Z. Köktürk

İstanbul

Kocaeli

Niğde

T. Yazıcı

K. Meriç

Z. Üner

Rize

Seyhan

Sivas

K. Balta

S. Tekelioğlu

M. N. Turgay

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 2/226

Karar No. 84

5 . V . 1956

Yüksek Reisliğe

Elâzığ Mebusu Mehmet Şevki Yazman'ın, askerî öğrencilerden başarı gösteremiyenler hakkındaki 5401 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin tadili hakkındaki kanun teklifi Millî Müdafaa Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Millî Müdafaa ve Maliye Vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun, teklifi 5401 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinde «sağlık sebepleri dışında okullarla yüksek öğretim okullarından çıkarılan öğrencilere Devlet tarafından yapılan bilûmum masraflar faiziyle birlikte mukavelesi gereğince ödettirilir» hükmü muvacehesinde ancak bir dersten başarı gösteremiyerek okullarıyla ilişkisi kesilen bâzı öğrencilerin hariçte bu imtihanlarını vererek yeniden orduda subay, astsubay veya askerî memur olarak yetiştirilenlerin bir vazife

alıp mecburi hizmete tâbi tutuldukları takdirde kendilerinden tazminatın talebedilmemesini temin maksadiyle hazırlanmış bulunmaktadır.

Millî Müdafaa Encümenince aynen kabul edilen teklif üzerine encümenimizde cereyan eden müzakerelerden sonra maddelerin görüşülmesine geçilmiş, birinci maddë ile muvakkat madde üzerinde bâzı kelime değişikleri yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reisvekili Mazbata M.

Kırklareli

Giresun

Antalya

Ş. Bakay

M. Şener

K. Akmanlar

Aydın

Çankırı

Çorum

Z. Uray

T. Uygur

Y. Gürsel

Diyarbakır

Diyarbakır

Erzurum

İ. H. Tiğrel

H. Turgut

Ş. Erker

Gaziantep	İstanbul	İzmir	Seyhan	Tokad	Trabzon
E. Cenani	N. Â. Sav	A. Aker	A. Topaloğlu	Ö. Sunar	S. F. Kalaycıoğlu
İzmir	Muğla	Muğla	Trabzon	Yozgad	Zonguldak
B. Bilgin	N. Poyrazoğlu	A. Sarıoğlu	İ. Şener	D. Akbel	S. Ataman
Ordu	Ordu	Rize		Zonguldak	
R. Aksoy	S. İşbakan	H. Agun		S. Durah	

ELÂZİĞ MEBUSU MEHMET ŞEVKİ YAZMAN'IN TEKLİFİ

Askerî öğrencilerden başarı gösteremiyenler hakkında 30 Mayıs 1949 tarih 5401 sayılı Kanununun üçüncü maddesinin tadili hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Askerî öğrencilerden başarı gösteremiyenler hakkında 30 Mayıs 1949 tarih 5401 sayılı Kanunun 3 ncu maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

Madde 3. — Sağlık sebepleri dışında okullarla yüksek öğrenim kurumlarından çıkarılan öğrencilere devlet tarafından yapılan bilûmum masraflar faizi ile birlikte mukavelesi gereğince ödettilir.

Ancak, bu öğrencilerden bilâhara muvazzaf subay, askerî memur ve astsubay olarak orduya dâhil olanlara devletçe yapılan masraflar ödettilmez.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun neşri tarihine kadar sağlık sebepleri dışında okullarla yüksek öğrenim kurumlarından çıkarılan öğrencilerden bilâhara muvazzaf subay, askerî memur, astsubay olarak orduya dâhil olanlara ödettilmekte olan paralar alınmaz ve devlet tarafından bu sebeple açılan dâvalar durdurulur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Askerî öğrencilerden başarı gösteremiyenler hakkında 30 Mayıs 1949 tarih 5401 sayılı Kanununun 3 ncu maddesinin tadili hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Askerî öğrencilerden başarı gösteremiyenler hakkındaki 30 Mayıs 1949 tarih 5401 sayılı Kanunun üçüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 3. — Sağlık sebepleri dışında okullarla yüksek öğrenim kurumlarından çıkarılan öğrencilere devlet tarafından yapılan bilûmum masraflar faizi ile birlikte mukavelesi gereğince ödettilir.

Ancak, bu öğrencilerden bilâhara muvazzaf subay, askerî memur ve astsubay olarak orduya dâhil olanlara devletçe yapılan masraflar ödettilmez.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşri tarihine kadar sağlık sebepleri dışında okullarla yüksek öğrenim kurumlarından çıkarılan öğrencilerden bilâhara muvazzaf subay, askerî memur, astsubay olarak orduya dâhil olanlara ödettilmekte olan paralar alınmaz ve devlet tarafından bu sebeple açılan dâvalar ile icra takibati durdurulur.

MADDE 2. — Teklifin 2 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.